

Sygn. akt III AUa 1183/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Marta Sawińska
Sędziowie:	SSA Hanna Hańczewska-Pawłowska (spr.) SSA Maria Michalska-Goźdź
Protokolant:	st.sekr.sądowy Emilia Wielgus

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2013 r. w Poznaniu

sprawy z wniosku **I. B.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. W..**

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek apelacji wnioskodawczynie I. B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 9 lipca 2012 r. sygn. akt VII U 42/12

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 grudnia 2011r. (znak: (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. po rozpatrzeniu sprawy w trybie nadzoru Prezesa Zakładu nad wykonywaniem orzecznictwa lekarskiego przez lekarzy orzeczników i komisje lekarskie - odmówił I. B. prawa do dalszej renty z tytułu niezdolności do pracy, albowiem komisja lekarska ZUS nie stwierdziła niezdolności do pracy. Jako podstawę prawną organ rentowy wskazał przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Odwołanie od powyżej wskazanej decyzji złożyła I. B.. Odwołująca podnosiła, iż zaskarżona decyzja jest krzywdząca, a stan jej zdrowia nie poprawił się i nadal uniemożliwia jej podjęcie zatrudnienia.

Wyrokiem z dnia 9 lipca 2012r., sygn. VII U 42/12, Sąd Okręgowy w Poznaniu Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie I. B..

Podstawę rozstrzygnięcia Sądu I instancji stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne.

I. B. (poprzednio F.) ma obecnie(...)lat, wykształcenie średnie ekonomiczne, pracowała jako pracownik biurowy. W 1971r. odwołująca przeżyła zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, od 1987r. miewa napady padaczkowe. W dniu 18 marca 1998r. odwołująca złożyła wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Decyzją z dnia 17 kwietnia 1998r. organ rentowy przyznał I. B. (wówczas F.) rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z rozpoznaniem padaczki dwa razy w miesiącu. Od 1 marca 2000r. odwołująca pobierała rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy. I. B. pobierała świadczenie rentowe do dnia 31 grudnia 2011r.

Orzeczeniem z dnia 9 kwietnia 2010r. lekarz orzecznik ZUS uznał, iż odwołująca jest częściowo niezdolna do pracy do 30 kwietnia 2012r. Naczelny Lekarz ZUS w dniu 18 listopada 2011r. uznał, iż powyższe orzeczenie budzi wątpliwości co do zgodności z zasadami orzecznictwa lekarskiego i przekazał sprawę I. B. do rozpoznania przez komisję lekarską. Komisja lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 5 grudnia 2011r. uznała, iż I. B. nie jest niezdolna do pracy. W dniu 19 grudnia 2011r. organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

W toku postępowania, mając na uwadze przedmiot sporu, Sąd przeprowadził dowód z opinii zespołu biegłych sądowych ortopedy, neurologa, psychiatry i psychologa na okoliczność stopnia naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji; możliwości wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy, jak również celowości przekwalifikowania zawodowego biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne; czy charakter i przebieg procesów chorobowych oraz ich wpływ na stan czynnościowy organizmu, sprawność psychofizyczną organizmu oraz stopień przystosowania do ubytków anatomicznych, kalectwa, skutków choroby powoduje nadal całkowitą lub częściową niezdolność do pracy ze wskazaniem jej daty początkowej; a w przypadku stwierdzenia częściowej lub całkowitej niezdolności do pracy, czy powinna być ona orzeczona na okres nie dłuższy niż 5 lat i na jaki okres, bądź też na okres dłuższy niż 5 lat z jednoczesnym wskazaniem, że według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy przed upływem okresu 5 lat, a nadto: na czym polega poprawa stanu zdrowia w stosunku do stanu zdrowia będącego podstawą do wydania w dniu 9 kwietnia 2010r. orzeczenia przez lekarza orzecznika ZUS; czy okoliczności dotyczące stwierdzenia niezdolności do pracy powstały po dniu złożenia odwołania od decyzji z dnia 19 grudnia 2011r.

Biegli w wydanej w dniach 22 i 27 lutego 2012r. opinii rozpoznali u odwołującej:

- zespół bólowy szyjny i lędźwiowy- w przeszłości korzeniowy - u osoby ze zmianami zwyrodnieniowo-dyskopatycznymi kręgosłupa, zwłaszcza odcinka szyjnego i lędźwiowo-krzyżowego;
- padaczkę z rzadkimi napadami padaczkowymi w wywiadzie u osoby po przebytych w dzieciństwie zapaleniu opon mózgowo-rdzeniowym i mózgu;
- sprawność umysłową w normie bez ewidentnych psychologicznych wykładników dysfunkcji CUN, zaburzenia sfery emocjonalnej nasilone sytuacyjnie, wzmocnione cechami osobowości.

W ocenie neurologa i ortopedy, odwołująca nie jest osobą niezdolną do pracy w jakimkolwiek stopniu z powodu schorzeń i dolegliwości ze strony narządu ruchu i/lub układu nerwowego i również nie była długotrwale niezdolna do pracy z tych przyczyn w okresach poprzednich (uprzednio wydawane orzeczenia o częściowej niezdolności do pracy z przyczyn neurologicznych i ortopedycznych traktować należy jako nietrafne i nieprawidłowe). Biegli wskazali, iż napady padaczkowe występują rzadko u odwołującej, pozwalają na wykonywanie prac zarobkowych w charakterze pracownika biurowego, odwołująca nie powinna jedynie wykonywać prac typowo przeciwwskazanych dla osób cierpiących na padaczkę: prace na wysokości, bezpośrednio przy maszynach w ruchu, bezpośrednio przy urządzeniach pod napięciem elektrycznym, prowadzenia pojazdów mechanicznych itp. Odwołująca nie musi wykonywać takich prac. Biegli uznali, iż brak jest zatem podstaw, by z neurologicznego lub ortopedycznego punktu widzenia móc orzec u odwołującej niezdolność do pracy w jakimkolwiek stopniu; jednocześnie powyższe świadczy o istotnej poprawie stanu zdrowia odwołującej w porównaniu z okresami wcześniejszymi.

Także w ocenie psychologa i psychiatry nie zachodzi niezdolność odwołującej do pracy, zgodnie z kwalifikacjami, z przyczyn psychopatologicznych. Odwołująca jest psychicznie sprawna, w obrazie klinicznym dominują zaburzenia nastroju uwarunkowane sytuacyjnie oraz osobowościowo. Zaburzenia te mają charakter czynnościowy, psychogeny, można je określić również jako zaburzenia nerwicowe. Zaburzenia takie nie naruszają w takim stopniu sprawności ustroju, aby powodować niezdolność do pracy.

W łącznej opinii biegli uznali, iż u odwołującej nie zachodzi niezdolność do pracy z przyczyn psychopatologicznych, jak i somatycznych.

Przewodniczący Komisji Lekarskich ZUS (...) nie wniósł zastrzeżeń do w/w opinii.

Pismem z dnia 25 czerwca 2012r. odwołująca nie zgodziła się z opinią biegłych. Odwołująca podnosiła, iż stan jej zdrowia nie uległ poprawie i podała, że od 1998r. przebywa na rencie.

Na rozprawie w dniu 9 lipca 2012r. I. B. nie złożyła żadnych wniosków dowodowych.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach ZUS, dokumentów przedłożonych do akt sprawy, w tym w szczególności opinii biegłych sądowych, jak i wyjaśnień odwołującej.

Mając na uwadze powyższe oraz przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 98.162.1118 z późn. zm.) Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie. W związku z tym, że odwołująca nie jest nadal chociażby częściowo niezdolna do pracy w rozumieniu art. 12 – 14 wskazanej powyżej ustawy, nie spełnia jednej z przesłanek wskazanych z w art. 57 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a zatem wnioskowane świadczenie prawidłowo nie zostało jej przyznane na dalszy okres (art. 61 ustawy o FUS). W zakresie stanu zdrowia odwołującej Sąd oparł swe twierdzenia na podstawie opinii biegłych sądowych lekarzy z zakresu specjalności odpowiadających schorzeniom odwołującej oraz jednoznacznym wniosku, że ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy w związku ze stwierdzonymi schorzeniami. Odwołująca nie przedłożyła dowodów przeciwnych.

Wskazując na powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie oddalił, o czym orzekł w sentencji wyroku.

Powyższy wyrok w całości apelacją z dnia 20 sierpnia 2012r. zaskarżyła I. B.. Apelująca. Apelująca podniosła, że nie zgadza się z orzeczeniem Sadu I instancji, opartym na opiniach biegłych sądowych, bowiem jej zdaniem jest nadal niezdolna do pracy.

Z treści apelacji wynika, że skarżąca domaga się zmiany zaskarżonego wyroku i poprzedzającej decyzji oraz przyznania wnioskowanego świadczenia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Sąd Apelacyjny stwierdza, że zarzuty apelacji są bezzasadne i w związku z tym apelację należało oddalić.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, wbrew zarzutom apelacji, Sąd I instancji przeprowadził postępowanie dowodowe zmierzające do wyjaśnienia spornej kwestii, a zebrany materiał poddał wszechstronnej ocenie z zachowaniem granic swobodnej oceny dowodów przewidzianej przez art. 233 § 1 k.p.c. Sąd meriti nie naruszył przy tym prawa strony do obrony swych twierdzeń. Na tej podstawie Sąd Okręgowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne i rozważania prawne, które tutejszy Sąd w pełni podziela i przyjmuje za własne bez potrzeby ponownego ich przytaczania.

W pierwszej kolejności wskazać należy trafnie zastosowane przez Sąd I instancji przepisy prawa materialnego.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. 98.162.1118 z późn. zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki: 1) jest niezdolny do pracy; 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy; 3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-4, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów. Pojęcie niezdolności do pracy wyjaśnia wprost art. 12 ust. 1 cytowanej powyżej ustawy, z którego wynika, że niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, a uszczegóławiają go przepisy kolejne (art. 13-14).

W sprawie bezsporny był okres ubezpieczenia odwołującej uprawniający ją do wnioskowanego świadczenia, a kwestią sporną pozostawała niezdolność do pracy w zakresie jej kwalifikacji i doświadczenia zawodowego.

Sąd Apelacyjny stwierdza, w świetle powyższego, że zarzuty apelacji nie mogły prowadzić do zmiany zaskarżonego wyroku. W toku przeprowadzonego postępowania dowodowego przed Sądem I instancji, powołani zostali biegli z zakresu wszystkich specjalności niezbędnych dla oceny stanu zdrowia I. B. z punktu widzenia art. 12 – 13 w związku z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 98.162.1118 z późn. zm.). Biegli dysponowali niezbędną wiedzą i doświadczeniem zawodowym, a sporządzona przez nich opinia została wydana w oparciu o badanie przedmiotowe, uwzględniała całość zgromadzonej dokumentacji lekarskiej, a nadto zawierała logiczne i rzeczowe uzasadnienia, co pozwalało na jej ocenę przez pryzmat art. 233 § 1 k.p.c. Nadto, Sąd Apelacyjny podkreśla trafne rozważania Sądu I instancji w zakresie wykładni art. 278 § 1 k.p.c., które Sąd Apelacyjny w pełni podziela i nie znajdując precedensu w jego wykładni, stanowczo wskazuje, na właściwe oparcie rozstrzygnięcia Sądu meriti na opiniach biegłych sądowych lekarzy odpowiadających specjalnościami schorzeniom, na które wskazała ubezpieczona. Odwołująca pomimo, że wskazała jednoznacznie, że nie zgadza się z opinią biegłych sądowych, to nie przedstawiła co do niej innych zastrzeżeń poza subiektywnym przekonaniem o swojej niezdolności do pracy. Wobec wiedzy specjalistycznej przedstawionej w opiniach lekarskich takie twierdzenia nie są nawet podstawą do dalszego prowadzenia postępowania dowodowego, dlatego Sąd I instancji trafnie uznał, że przedłożone do akt sprawy opinie są wystarczające do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Podkreślić należy zatem, że wszyscy powołani w niniejszej sprawie biegli stwierdzili, że odwołująca nie jest nadal chociażby częściowo niezdolna do pracy zgodnej z posiadanym wykształceniem i kwalifikacjami. Co prawda odwołująca cierpi na liczne schorzenia, jednak zdaniem biegłych sądowych nie mają one wpływu na jej zdolność do wykonywania pracy. Biegli uwzględnili, że odwołująca miała przyznane prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy wcześniej i wskazali jednoznacznie na czym polega poprawa stanu zdrowia odwołującej. Skoro zatem zarzuty apelacji sprowadzały się jedynie do negowania prawidłowych ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego opartych na wiedzy biegłych sądowych, podlegają one oddaleniu. Powyższe prowadzi natomiast do oddalenia zarzutu naruszenia przez Sąd I instancji art. 12 – 14 w zw. z art. 57 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, bowiem wobec uznania odwołującej za zdolną do pracy, nie spełnia ona jednej z przesłanek przyznania mu dalszej renty.

Wobec jednoznacznej opinii biegłych sądowych wydanej na potrzeby procesu nie było potrzeby powoływania nowego zespołu biegłych, odwołująca takiego wniosku zresztą nie złożyła. Tym bardziej, że poza polemiką z opinią biegłych ubezpieczona nie wskazała na inne przesłanki braku uznania opinii za wiarygodną poza subiektywnym odczuciem o niezdolności do pracy.

W konsekwencji Sąd Apelacyjny uznał, że Sąd I instancji słusznie uczynił, że sporządzonej w toku postępowania dowodowego opinii biegłych sądowych, podstawę ustaleń faktycznych. Przy takiej jednoznaczności materiału dowodowego Sąd Apelacyjny nie widział konieczności prowadzenia dalszego postępowania dowodowego.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny stwierdza, że nie było podstaw do przyznania odwołującemu, na podstawie art. 57 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. 98.162.1118 z późn. zm.), prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy i działając na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację, o czym orzekł w sentencji niniejszego wyroku.

/SSA Hanna Hańczewska-Pawłowska/ /SSA Marta Sawińska/ /SSA Maria Michalska-Goźdź/